1) 2011 - 2012 სასწავლო წლის სკოლის გამოსაშვები გამოცდების საგამოცდო პროგრამა

ა) ქართული ენა და ლიტერატურა

საგამოცდო პროგრამა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ეფუძნება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2006 წლის 28 სექტემბრის №841 ბრძანებით დამტკიცებულ ეროვნული სასწავლო გეგმის საგნობრივ პროგრამას.

საგნობრივი უნარები

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხთა დაზუსტება	კავშირი ეროვნულ სასწავლო გეგმასთან
კითხვა	1. ტექსტის/შინაარსობრივად დასრულებული ეპიზოდის გაგება/გაანალიზება, წაკითხულის მიმართ საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვა და ამ დამოკიდებულების ახსნა;	ქართ. VII. 7; ქართ. VIII. 5; ქართ. IX. 6; ქართ. X. 8; ქართ.X. 9; ქართ. XII.7
	2. ტექსტის საფუძველზე პირდაპირი და არაპირდაპირი დასკვნების გაკეთება;	ქართ. VII.7; ქართ. VIII.5; ქართ.IX. 6; ქართ. X.6; ქართ. X. 7; ქართ. X. 8; ქართ.X. 9.
	3. ტექსტის მთავარი აზრის (იდეის) ამოცნობა/გაანალიზება;	ქართ. VII. 7; ქართ. VII. 8; ქართ.X. 9.
	4. ტექსტში ასახული ფაქტების, მოვლენების, შეფასებების იდენტიფიკაცია/გააზრება/გაანალიზება;	ქართ. VII. 7; ქართ. VIII.5; ქართ. IX.6; ქართ.X. 7; ქართ.X.8; ქართ.XII.5.
	5. ტექსტში მოვლენათა თანამიმდევრობის გაგება, ინფორმაციის დახარისხება, მიზეზშედეგობრივი კავშირების ამოცნობა;	ქართ.X.7; ქართ. X. 9.

	6. ტექსტში ავტორის/პერსონაჟის პოზიციის ამოცნობა/გაანალიზება;	ქართ. VII.7; ქართ. IX.6; ქართ. X. 7; ქართ. X.8.
	7. ტექსტში სხვადასხვა ტიპის ინფორმაციის (ფაქტობრივის, კონცეპტუალურის, ქვეტექსტურის) იდენტიფიკაცია/ანალიზი/შეფასება;	ქართ.X.7.
	8. სხვადასხვა ტიპის ტექსტში (მხატვრული, არამხატვრული) დასმული საკვანძო პრობლემური საკითხების იდენტიფიკაცია/ანალიზი/შეფასება;	ქართ. VIII. 5; ქართ. IX. 6; ქართ. X.8; ქართ. X. 9; ქართ. XII.5; ქართ. XII.6.
	9. სხვადასხვა ტიპის არამხატვრული ტექსტების მიზნების იდენტიფიკაცია;	ქართ. VII.8; ქართ. VIII. 6.
	10. ლექსიკური ერთეულის, ფრაზის, მყარი შესიტყვების, ფრაზეოლოგიზმის გაგება-გააზრება;	ქართ. VII. 9.
	11. სიტყვის, ფრაზის მნიშვნელობის გაგება კონტექსტის მიხედვით;	ქართ. VII.10 ; ქართ. X. 10; ქართ. XI. 8.
	12. ლექსიკონის, სქოლიოს, შენიშვნის, კომენტარის გაგება და ტექსტთან ფუნქციური თვალსაზრისით ადეკვატურად დაკავშირება;	ქართ. VII. 10; ქართ. IX. 8; ქართ. XI. 8; ქართ. XII. 10.
	13. ავტორის, პერსონაჟთა ენის, დიალექტური მეტყველების, ჟარგონის გაგება;	ქართ. VII.8; ქართ. VIII. 8; ქართ. IX. 7; ქართ. X. 6; ქართ. X.9; ქართ. XII. 9.
	14. ტექსტში გამოყენებული ენობრივ-გამომსახველობითი საშუალებების გაგება/გააზრება და მათი ფუნქციის განსაზღვრა-გაანალიზება;	ქართ. VII, 9; ქართ. VIII, 8; ქართ. IX.7; ქართ. X.9; ქართ. XI. 7; ქართ. XII. 8.
	15. ტექსტის ფორმის, სტრუქტურის გაგება;	ქართ. VII. 9; ქართ. VIII. 6; ქართ. IX. 7; ქართ. X. 6.

ლიტერატურისმცოდნე-ობითი საკითხები	16. პერსონაჟთა ხატვის ხერხების ამოცნობა/გააზრება; 17. მხატვრული ტექსტების გაანალიზება ჟანრული მახასიათებლებისა და კომპოზიციური თავისებურებების მიხედვით. ქართული ლიტერატურის ძირითადი ეტაპების, ლიტერატურული მიმდინარეობების შესახებ მსჯელობა, მათთვის დამახასიათებელი ნიშნების ამოცნობა, ამა თუ იმ მიმდინარეობისთვის დამახასიათებელი პრობლემატიკის, კონცეპტუალური ხედვის შესახებ საუბარი.	ქართ. VII. 8; ქართ. VIII. 6; ქართ. VIII. 8. ქართ. VII. 8; ქართ. X. 6; ქართ. X. 9; ქართ. XI. 6.

საგნობრივი ცოდნა

პროგრამის შინაარსი

- ქართული სალიტერატურო ენა და მისი განვითარების საფეხურები;
- სიტყვა, მისი პირდაპირი და გადატანითი მნიშვნელობა; სინონიმები, ომონიმები, ანტონიმები, პარონიმები, დიალექტიზმები, არქაიზმები, ნეოლოგიზმები, ნასესხები სიტყვები, ბარბარიზმები; მყარი შესიტყვებები; წარმოქმნილი და ძირეული სიტყვები; მარტივი და რთული სიტყვები;
- სტილის რაობა; სიტყვათა შერჩევა მნიშვნელობის მიხედვით; პარონიმები, სტილისტური ხარვეზები: ტავტოლოგია, კალკი, ატროფია (სიტყვის გამოყენება არაზუსტი მნიშვნელობით).
- მორფოლოგია: მეტყველების ნაწილება, მათი წარმოებისა და ფორმაცვალების ძირითადი საკითხები.
- სინტაქსი: წინადადება; სინტაქსური ურთიერთობის სახეები; წინადადების სახეები; წინადადების წევრები; ქვემდებარისა და შემასმენლის ურთიერთობა რიცხვის მიხედვით; წინადადებების კლასიფიკაცია შინაარსისა და აგებულების მიხედვით; მარტივი შერწყმული წინადადება და რთული წინადადება; თანწყობა და ქვეწყობა; პირდაპირი და ირიბი ნათქვამი;
- მართლწერის საკითხები.
- სასვენ ნიშანთა ხმარების წესები.

ტექსტები:

1. **იაკობ ხუცესი** _ "შუშანიკის წამება".
2. **იოვანე საბანისძე** _ "აბო თბილელის წამება".
3. **გიორგი მერჩულე** _ "გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება" (სასკოლო შემოკლებული ვარიან-ტი).
4. **შოთა რუსთველი** _ "ვეფხისტყაოსანი" ("ვეფხისტყაოსნის" სასკოლო გამოცემა ნ. ნათაძისა): "დასაწყისი", "ამბავი როსტევან არაბთა მეფისა", "როსტევან მეფისაგან და ავთანდილისაგან ნადირობა", "ნახვა არაბთა მეფისაგან მის ყმისა ვეფხისტყაოსნისა", "თინათინისაგან ავთანდილის გაგზავნა მის ყმის საძებრად", "ამბავი ავთანდილისა, ასმათს რომ ეუბნების ქვაბშიგან", "შეყრა ტარიელისა და ავთანდილისა", "ტარიელისაგან თავის ამბის მზობა, ოდეს ავთანდილს უამბო", "ამბავი ტარიელის გამიჯნურებისა, პირველ რომ გამიჯნურდა", "წიგნი ნესტან-დარეჯანისა საყვარელსა თანა მიწერილი პირველი", "წიგნი ტარიელისა საყვარელსა თანა მიწერილი პირველი", "წიგნი ტარიელისა ხატაელთა თანა და კაცის გაგზავნა", "ნესტანისაგან ტარიელის ხმობა", "წიგნი ხატაელთა მეფისა, ტარიელის წინაშე მოწერილი", "ტარიელისა და ნესტანის პირისპირ შეყრა", "ტარიელისაგან ხატაეთს წასლვა და დიდი ომი", "წიგნი ტარიელისა ინდოთ მეფის წინაშე და გამარჯვებით შემოქცევა", "წიგნი ნესტან-დარეჯანისა საყვარელსა თანა მოწერილი", "წიგნი ტარიელისა საყვარელსა თანა მიწერილი", "რჩევა ნესტან-დარეჯანის გათხოვებისა", "ტარიელისა და ნესტან-დარეჯანის თათბირი და გამორჩევა", "ხვარაზმშას შვილის ინდოეთს მოსლვა საქორწილოდ და ტარიელისაგან მისი მოკლვა", "ამბის ცნობა ტარიელისაგან ნესტან-დარეჯანის დაკარგვისა", "ამბავი ნურადინ-ფრიდონისა, ოდეს ტარიელ შეეყარა", "ფრიდონისაგან ნესტან-დარეჯანის ამბის მზობა", "ამბავი ავთანდილის არაბეთს შექცევისა", "დათხოვა ავთანდილისა როსტევან მეფესთანა და ვაზირის საუბარი", "ანდერძი ავთანდილისა როსტევან მეფის წინაშე, ოდეს გაიპარა", "ლოცვა ავთანდილისა", "პოვნა ავთანდილისაგან დაბნედილის ტარიელისა", "მზობა ტარიელისაგან ლომ-ვეფხის დახოცვისა", "ამბავი ავთანდილისაგან გულანშაროს მისლვისა", "ფატმანისაგან ნესტან-დარეჯანის ამბის მზობა", "ამბავი ნესტან-დარეჯანისა ქაჯთაგან შეპყრობისა", "წიგნი ფატმანისა ნესტან-დარეჯანის წინაშე

მიწერილი", "წიგნი ნესტან-დარეჯანისა ფატმანთანა", "წიგნი ნესტან-დარეჯანისა საყვარელთან მიწერილი", "წიგნი ავთანდილისა ფრიდონთან მიწერილი", "თათბირი ნურადინ-ფრიდონისა", "თათბირი ავთანდილისა", "თათბირი ტარიელისა", "დასასრული".

5. **სულხან-საბა ორბელიანი** _ "სიბრძნე-სიცრუისა": დასაწყისი (სიტყვებამდე: "...და შვილისა სიმწარემან აღმაშფოთა"), სასახლეში ჯუმბერის მისვლის ეპიზოდი ("მოახსენა ლეონ... ქვა და ოქრო სწორია კაცთათვის"); იგავ-არაკები: "მეფე და მხატვარი", "მომღვარი მელი", "უსამართლო შირვან-შაჰ", "მაოხრებელი მკვდარი", "ორმოში ჩაგდებული მეფე", "თვალხილული და უსინათლო", "კუ და მორიელი", "კაცი და გველი", "კეთილი გველი", "გლახა და მდიდარი", "მოხერხებული არაბი", "აქლემი და ვირი", "მოტირალი და მოცინარი", "მეფე და მისი შვილი".
6. **დავით გურამიშვილი** _ "დავითიანი": "სწავლა მოსწავლეთა", "ქართველთ უფალთა მეგვარტომობის იგავი" (ბოლო ექვსი სტროფი), "მოთქმა ხმითა თავ-ბოლო ერთი", "ქართველთა და კახთაგან თავიანთ უფალთად შეორგულება", "საწყაულის მოწყვა ღვთისაგან", "დავით გურამისშვილის ლეკთაგან დატყოება", "ოდეს დატყოებულმან ურჯულოს ქვეყანას საყვარლის სახე და სურათი ვეღარა ნახა, ამისი მოთქმა დავითისაგან", "ტყვეობითგან გაპარვა დავითისა", "შველა ღვთისაგან დავითისა. ტყვეობიდან გამოსვლა სარუსეთოში", "დავით გურამისშვილისაგან საწუთოს სოფლის სამდურავი", "მეფის ვახტანგის ამიერ სოფლით მიცვლა და ქართველთ თავადთა და აზნაურთა რუსთ ხელმწიფის სამსახურში გაწესება", "საფლავის ქვაზედ დასაწერი".
7. **გრიგოლ ორბელიანი** _ ლექსი: "თამარ მეფის სახე ბეთანიის ეკლესიაში".
8. **ნიკოლოზ ბარათაშვილი** _ ლექსები: "არ უკიჟინო, სატრფოო...", "მერანი", "რად ჰყვედრი კაცსა...", "ფიქრნი მტკვრის პირას", "შემოღამება მთაწმინდაზე", "ხმა იდუმალი", "სულო ბოროტო"; პოემა "ბედი ქართლისა".
9. **ილია ჭავჭავაძე** _ ლექსები: "ბედნიერი ერი", "პოეტი", "ჩემო კალამო"; პოემები: "განდეგილი", "აჩრდილი" _ VII თავი; მოთხრობები: "კაცია-ადამიანი?!", "მგზავრის წერილები", "ოთარაანთ ქვრივი"; სტატია "რა გითხრათ, რით გაგახაროთ?"
10. **აკაკი წერეთელი** _ ლექსები: "განთიადი", "პოეტი", "რაც არ იწვის, არ ანათებს"; პოემა "გამზრდელი".
11. **ალექსანდრე ყაზბეგი** _ მოთხრობა "ხევისბერი გოჩა".
12. **ვაჟა-ფშაველა** _ ლექსები: "ჩემი ვედრება", "რამ შემქმნა ადამიანად", "სოფლისა წესი ასეა", "ღამე მთაში", "ბევრი ვიფიქრე ძალიან..."; პოემები: "ალუდა ქეთელაური", "ბახტრიონი", "სტუმარ-მასპინძელი", "გველის მჭამელი", "სინდისი"; პუბლიცისტური წერილი "კოსმოპოლიტიზმი და პატრიოტიზმი".
13. **დავით კლდიაშვილი** _ მოთხრობა "სამანიშვილის დედინაცვალი".
14. **ნიკო ლორთქიფანიძე** _ მოთხრობები: "შელოცვა რადიოთი", "თავსაფრიანი დედაკაცი".
15. **ლეო ქიაჩელი** _ მოთხრობა "ჰაკი აძბა".
16. **კონსტანტინე გამსახურდია** _ რომანი "დიდოსტატის მარჯვენა".
17. **მიხეილ ჯავახიშვილი** _ რომანი "ჯაყოს ხიზნები".
18. **გალაკტიონ ტაბიძე** _ ლექსები: "ზავშვები კაფეში", "თოვლი", "ლურჯა ცხენები", "მთაწმინდის მთვარე", "სილაჟვარდე ანუ ვარდი სილაში", "შერიგება".
19. **ტიციან ტაბიძე** _ ლექსები: "მეწყერი მეწყერს", "მე ყაჩაღებმა მომკლეს არაგვზე".
20. **პაოლო იაშვილი** _ ლექსი "წერილი დედას".
21. **ვალერიან გაფრინდაშვილი** _ ლექსები: "პროვინციალური გაზაფხული", "სანტიმენტა-ლური ტრიოლეტი".
22. **კოლაუ ნადირაძე** _ ლექსი "25 თებერვალი, 1921 წელი".
23. **გიორგი ლეონიძე** _ ლექსები: "მეცამეტე საუკუნე", "ყივჩაღის პაემანი".
24. **გურამ რჩეულიშვილი** _ მოთხრობები: "ნელი ტანგო", "მუნჯი ახმედი და სიცოცხლე".
25. **ანა კალანდაძე** _ ლექსები: "ლაჰილზე ისევ...", "ფეხი დამადგით..."
26. **რევაზ ინანიშვილი** – "სამი ნოველა".
27. **ოთარ ჭილაძე** _ ლექსი "როდესაც ასე ახლოა გრემი"; ნაწყვეტი რომანიდან "ყოველმან ჩემმან მპოვნელმან" (XII კლასის სახელმძღვანელოში მოცემული ეპიზოდი).

28. **ჯემალ ქარჩხაძე** _ მოთხრობა "იგი".
29. **გურამ დოჩანაშვილი** _ მოთხრობა "კაცი, რომელსაც ლიტერატურა ძლიერ უყვარდა".
30. **ნუგზარ შატაიძე** – მოთხრობა "კაპიკი გაკაპიკებულა, ანუ ევროპაში რა მინდოდა".
31. **ბესიკ ხარანაული** – ლექსები: "ხეები", "სად არიან შვილები, შვილები სად არიან".